

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 1.10
Pol leta 2.20
Četrt leta 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „poslušnicah“ se plačuje za navadno tristoletno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 " " " " 2 " " "
6 " " " " 3 " " "

Za večje črke po potrebi.

SOČA

Po-amezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „trih kron“, na starem trgu in v bruski ulici ter v Trstia, via Cassana, 7.

Do 1. majja blagovoljno pošiljajo v Goriško „Sočo“ v Gorici Via Mercato 12, I., naročnikom pa opravištvu „Soče“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalec in drugim nepremožnim se naročnikom znižja, ako se oglase pri opravištvu.

Ajševica.

Preteklo je blizu eno leto, odkar smo bili objavili v „Soči“ sestavek „Sprehod na Ajševico“, v katerem smo popisovali dogodek, ki se je vršil na Ajševici 30. julija 1885, tako, kakor so nam ga pripovedovali ljudje, ki so bili zraven in ki so mogli vse videti in slišati. Članek je državnemu pravdniku tako močno dopadel, da je obdržal za se vse iztise dotične številke in da naši naročniki so še le en dan pozneje dobili ono številko v drugi izdaji. Rekli smo bili konec onega sestavka, da tako, kakor smo pisali, pripovedujejo verodostojne priče, a da vendar pokaže še le sodnijska preiskava, ali je vse tako ali ne. Ta naša opomba ni nič pomagala; državni pravdnik jo menil, da dotični članek je sposoben uplivati na preiskavo in razzodbo in da ne sme na dan. C. kr. okrožno sodnija v Gorici potrdila je konfiskacijo in letošnjo zimo zavrгла priziv, ki smo ga bili uložili proti njej po zagovorniku dr. vit. Tonkliju.

Med tem se je bila začela preiskava. Ajševski fantje so se klicali pred preiskovalnega sodnika in so se po vrsti zapirali v preiskovalni zapor. Prišla je tudi Komelova dekla kot priča in ker se njeno pričevanje ni ujemalo z onim goriških prič, dejali so jo v zapor kot sumljivo krivega pričanja. Ko so bili nekateri ajševski mladeniči že po 30 dnij in več v zaporu, izpustili so jih slednjic. Potem je začela preiskava proti goriškim mladeničem, ki so bili ovajeni, da so upili izdajalske besede in polni posni enakega obsega. O božiči je bila preiskava ustavljena, ker državni pravdnik ni našel povoda, da bi postopal proti Goričanom. Kaj bo z Ajševčani se dolgo ni vedelo. Slednjic je bila razglašena obravnava proti Francu Komelu, sinu krčmarjevemu, češ da je 30. julija zvečer pahnil c. k. učitelja Odila Schaffenhauerja izpred domače kuhinje v kuhinjo tako, da se je ta pri tej priliki na glavi težko poškodoval. Ob enem se je naznanila obtožba proti očetu Jožefu Komelu radi krivega pričanja, ker je bil rekel pred preiskovalnim sodnikom, da njegov sin pri oni priliki ni prišel hitro za Schaffenhauerjem v kuhinjo, ampak dekla, posredno torej da njegov sin ni pahnil Schaffenhauerja. Enaka obtožba radi krivega pričanja izdala se je proti Komelovi dekli Terezi Kerkoč, ker je trdila, da je bila pred hišo, ko je Schaffenhauer padel v hišo, in da takrat ni bilo še tam Franca Komela, ki je še le nekaj pozneje prišel. Ti trije so bili odločeni za c. k. okrožno sodnijo, kjer

naj bi se zagovarjali; proti ostalim ajševskim zatožencem bo obravnava pred c. k. okrajno sodnijo, ker iz preiskave se spoznava, da bi bili krivi k večjemu le manjših prestopkov. Trije zgore imenovani obtoženci napravili so priziv v Trst; a ta je bil zavržen, zato je bila odločena obravnava proti njim na dan 11. avgusta t. l.

Kaj se je pred sodnijo godilo, ne vemo, ker obravnava je bila tajna pri zaprtih vratih. Državni pravdnik je predlagal tajnost z ozirom na to, da bi javna obravnava lahko dala povod novi mržnji in nemiro med deželnicima narodoma. Zagovornik dr. vit. Tonkli se temu ni ustavljal in tedaj je bila sklenjena tajnost. Zunaj sodnije smo izvedeli, da zatoženci, v prvi vrsti Franc Komel, so bili pripeljali seboj pet prič in toliko tudi državni pravdnik. Kaj so priče govorile pred sodniki, nam ni znano; ako so pa pred sodnijo tako govorile, kakor govorijo zunaj nje, toraj so morale one ali druge krivo pričati, ker zunaj sodnije trdijo goriške priče, da Franc Komel je Schaffenhauerja pahnil, med tem ko ajševske priče trdijo, da ga ni pahnil. Naravno je, da na obeh straneh ne more biti resnica, in ako so priče, kakor rečeno, tudi pred sodnijo tako govorile, imel bo državni pravdnik zopet priliko, sestavljati obtožbe radi krivega pričanja pred sodnijo. Izid obravnave, ki je trajala od 9. zjutra do 1/2 in od 4 do 8 1/2 zvečer, bil je ta, da je Franc Komel spoznan kriv težkega telesnega poškodovanja in obsojen na tri mesece ječe. Oče Jožef Komel in dekla Terezija Kerkoč spoznana sta nekriva hudodelstva, katerega sta bila tožena. Proti obsodbi Komelovi zagovornik lahko vloži priziv ničnosti na višjo instanco. V ti obsodbi imajo goriški mladiči, ako hočejo, zadoščanje, za ono, kar pravijo, da so trpeli na Ajševici. Kako zadoščanje dajo oni žaljenim fantom, menda ne vejo še dobro.

Neki goriški list meni, da s to obravnavo pred goriško okrožno sodnijo je ajševska zadeva končana, in gotovo je, da mnogi Goričani želijo, da bi bila. Ali mi smo žalibog drugega preverjenja, da namreč zdaj se je začela strena še le reševati in da poteče še mnogo časa, predno zgine iz javnosti in predno nehajo njeni nasledki. Do zdaj je bilo marsikaj tako zamotano, da se ni vedelo, kako naj bi se človek stvari lotil. Zdaj so posijali prvi žarki v to veliko temo. Pred vsem je volike važnosti to, da so bili goriški mladeniči navedeni kot priče in da se je vsa obtožba, kakor je notorično in splošno znano, naslanjala na njih izpovedbe. Iz tega sledi važen

zaključek, da goriški mladeniči na Ajševici 30. julija pr. l. so bili v takem duševnem stanju, da se smejo pozvati na odgovor za vse, kar so delali. Enake važnosti je to, da sta bila oče Komel in njegova dekla Tereza Kerkoč spoznana nekriva krivega pričanja pred sodnijo in da vesed tega veljata kot priči o tom, kar se je godilo omenjeni večer na Ajševici. Franc Komel je obsojen in drugi ajševski fantje bodo obsojeni ali pa oproščeni, kakor nauese dotična obravnava pred mestno odredeno sodnijo. Na vsak način pridejo vsi obtoženci do nekega kouce, dobrega ali slabega — in tedaj še le začne po našem mnenju drugi del ajševske afere. To bi veljalo gledé dogodkov na Ajševici.

Razen tega, kar se je na Ajševici godilo, zaboževalih je mnogo drugih fakt, ki so sledili one dogodke in ki so z njimi v tesni zvezi. Ti fakti osvitljujejo prav jasno našo javno razmere, s katerimi se je pečati našim ljudskim zastopnikom. Ako so do zdaj molčali, so najbrže le čakali, da se stvari dovolj pojasnijo in da tedaj izpregovorijo, ko se jim bo zdelo, da jo došel pravi čas. Javna morala je dragocena svetinja, katero mora vsak narod varovati kot punčico svojega očesa, ako noče propasti, in katera mora biti toliko čistejša in toliko manj otemnjena, kolikor odličnejši so socialni krogi, v katerih se išče.

Opisali bi dejanje, kakor se je godilo na Ajševici, pa ne moremo, ker ne vemo, koliko nam je dovoljeno. Obravnava bila je tajna, zato moramo tudi mi molčati, da bi se ne reklo, da opisujemo to, kar se je pred sodnijo govorilo. Toliko pa smemo reči ne podlagi notoričnih dat, da če goriški mladeničev bi ne bilo na Ajševici in če bi se ne bili vedli tako, kakor so se, bi Komelova dekla najbrže ne bila zaprta po nedolžnem in bi Komelov sin najbrže ne bil obsojen kot hudodelec. Trpijenje nedolžne dekle ter sinovo hudodelstvo in kazen gre na rovaš onih, ki so dali tepežu hoté povod.

Dopisi.

Iz goriškega okraja, dne 10 avg. (Učiteljska konferenca in zborovanje učiteljskega društva).

Kakor je bilo uže v cenjeni „Soči“ naznanjeno, bila je dne 4. t. m. okrajna učiteljska konferenca v Gorici. Vodil jo je in predsedoval je gosp. Fr. Vodo-

LISTEK.

V sreči nesreča.

Prizor iz kmečkega življenja.

(Spisal P. M.)

I.

Na levem bregu jedne glavnih rek na Slovenskem stoji precej velika vasi, ki je sama za sé svoja županija. Imé vasi nima v tem-le prizoru nobene veljave: naj se glasi Breza ali Avša, je vse jedno. Umetne lepote zastoj iščeš v njej kakor v večini vasi na Slovenskem. Ne primanjkuje pa jej naravno lepote. Vas leži ob vnožji zarasenega, nizkega pogorja, katero je ob podanku dobro obdelano. Tam se razprostirajo lepe njive, katere so po dolgem preprenene z vinsko trto, ki rodi še precej dobre „božje kapljice.“ Rodi pa tudi prav obilo krompirja in drugega živeža za domačo vporabo. Sadnega drevja ne pomanjkuje nobene vrste: od usta vežočih tepok do sladkih smokov ali fig dobiš v naši vasi vsakoršen sad.

Blagodar našim kmetovalcem pa je ravno, rodovitno polje, ki se razprostira južno od vasi na obeh straneh poti, ki pelje v vas. Tu rodi stoteran plod rumena pšenica in turčica daje pridnim obdelovalcem čedne hrane v tolikej meri, da jim ni treba v sred-

njej letini dovažati žita. To pa je le redka prikazen na Slovenskem, posebno na slovenskem delu Primorskega.

Tudi drvi in stavbarskega lesa ne pomanjkuje, posebno prvih je imela soseska obilo na skupnem zemljišču, katero pa so zdaj uže porazdelili med seboj. Le redka je soseska, ki bi imela toliko skupnega zemljišča (gumajne) in tako lepo zarasenega, kakor ga je imela ona, o kateri je govorjenje.

Zbrani so bili vsi pogoji, potrebni k blagostanju. Rodovitna zemlja, katere so imeli v izobilju, rodila je mnogo nad potrebe dotičnega prebivalstva. Uvažati ni bilo treba skoro ničesar, razen soli in jednaci malenkosti. Izvažali pa so v obilni meri mnoge lepe pšenice — posebno za seme — sadja, vina, če tudi so ga doma popivali morda čez potrebo. Tudi gozdi so jim dajali precejšnjih dohodkov. Revežev v tej vasi ni bilo!

II.

V bogato od narave obdarovanej vasi je bil gotovo najpremožnejši mož — takratni oče župan Matija. Njegovo polje in vrtovi, pašniki, travniki in gozdovi so bili tako obširni, kakor nobenega družoga kmeta v onej vasi. Tudi v njegovem hlevu je bilo toliko „repov,“ kakor v nobenem drugem. Polje in druga posestva Korobačeva — tako se je klical naš župan — niso se razločevala od onih drugih sosedov: njegovej živini se niso poznala rebra, kakor tudi oni

drugih kmetov ne; v tem ni bilo razločka med županom in drugimi sosesčani. Nosil ni tedaj „zvonca“ ne župan, ne njegove kravice! Sosedje so si bili med seboj v prav prijateljskih razmerah. Nobeden se ni poviševal nad družimi.

Takrat se še ni šopiril nikdo nad svojimi sosedmi, kakor je to dandanes večkrat navada, če postane kdo župan! Mnogo je dandanes tacihi mož, kateri želé biti izvoljeni županom. Nove volitve prinašajo v občino sovražstvo in vse njega nasledke. Koliko njihov mora radi volitve nositi svoje lasé kazat po sodnijah in drugih uradnijah! Kaj se dandanes ne zgodi pred volitvami, pri volitvah in po njih? In to tudi v najbolj skritih kotih naše domovine.

Tu so vlačil pravda leta in leta, tam preganje od jedne strani izvoljenece svoje nasprotnike, od druge strani pa propalec one, ki so mu izpodmaknili stol, na kateri se je pripravljaj sesti! In vse to radi — častnega naslova „župana“ in radi obilnih skrbi in odgovornosti, katere mu nalaga nova čast, ne da bi ga za to primerno odškodovala. Čudna je ta prikazen in vender je redke slučaj, da bi kdo ne hotel biti vnovič izvoljen. Kaj še! Mnogim je najhujše gorje razpisati nove volitve, ker se boje, da ne bi bili vnovič izvoljeni. Večkrat je treba občinarjem pritoževati se na vsi strani, predno spravijo svojega župana raz stol, na katerem sedi, kakor da bi bil — priamoljen! Dobe se taki, ki so se kazali pred volitvijo kot pravi poštenjaki, katerim je zakon prva zrb in

pivec, c. kr. okrajni šolski nadzornik; konferenco po-
 castil je tudi gosp. vitez Conti, voditelj okrajnega gla-
 varstva; navzočih je bilo 60 učiteljev in učiteljic tega
 okraja; kot gostje pa so bili: dva čl. gg. duhovnika,
 eden učitelj iz Trsta, jedna učiteljica iz Gorice in
 eden dijak. — Konferenca je trajala od 9. ure pred-
 poludne do 12. in od 2 1/2 pop. do 7. ure večer; in
 vender je bil čas prekratek; proti koncu treba je bilo
 hiteti, da nas ni noč dobila. Tvarine na dnevnem re-
 du bilo je obilo in bila je tudi važna. Najprej, katere
 izdelati so imeli učitelji, so bile: 1. Kak vpliv ima
 snaznost na odgojo, in kako naj jo šola pospešuje;
 2. Določitev gradiva za spise... 3. V kateri zvezi je
 omika z blagostanjem; sta li priredjena ali podredjena
 in ktera je glavna? Kako naj šola vpliva, da se do-
 vala prihodnje ljudstvo pravo blagostanje? — To so
 vprašanja na katera je odgovorov bilo mnogo in jako
 obširnih. Posebno tretje vprašanje o omiki in blago-
 stanju bilo je zanimivo za vascega, ne samo za učite-
 lja. Kakor bachelice donesali so učitelji v svojih iz-
 delkih in vse skupaj bila je celota, arcalo, v katerem
 se vidi pot, po kateri nam je hoditi, ako hočemo
 videti kodaj naš narod v prajem blagostanju; dušev-
 nem in telesnem. Šolski sovražniki naj bi bili ališali
 to razpravo, in mnogi bi sprevideli, da živi v neuto-
 meljenih predsodkih! A hvala Bogu, sovražniki šole
 se manjšajo, zapreke se vedno odstranjujejo, napre-
 dek je leto za letom boljši, kakor je poročal g. nad-
 zornik, in to mora veseliti vsa naša rodoljuba. Končali
 smo konferenco s krópkim 3 kratim „živio“ prav.
 cesarja, kot pospešitelju šolstva; kot dodatek pa so
 se razlegali abraci glasovi „cesarske himne“.

Učiteljsko društvo zborovalo je nasled-
 nji dan po konferenci, a udeležitev ni bila polnošte-
 vilna, kakor bi bilo pričakovati. Zabeležiti moram, da
 marsikateri učitelj ni še od našega društva, kar je
 neodpušljivo. Lepo bi bilo, da bi se združili v naše
 društvo ne le učitelji, ampak vsi prijatelji šol-
 stva; še le potem bode mogoče uspešno delovati v
 prid šolstvu in učiteljskega stanu.

Na dnevnem redu bila je slovnica in kme-
 tijstvo v naših šolah. Prvo vprašanje se je raz-
 pravljalo, drugo pa odložilo, ker se je mnogim mu-
 dilo. Res je, da se je moral vaakdo pripravljati na
 odhod, vender malo več strpljivosti bi bilo treba,
 kajti bilo je še mnogo prédlogov, ki bi imeli priti na
 vrsto; a ker je vsakdo želel končati, ni se moglo raz-
 pravljati. Da so bližnji najprej hoteli zapustiti zboro-
 vanje, je čudno. Med drugim sprejel se je predlog, da
 se ponovi lani zavržena prošnja za materijalno
 zboljšanje učiteljskega stanu.

Ker se bode letos, oziroma v prvem prihodnjem
 zasedanju deželnege zbor berčas govorilo o predru-
 gačbi šolske postave z ozirom na deželni šolski zalog,
 bode pač nmesatno pregledati vso šolsko postavo ter
 popraviti, kar je pomanjkljivega. Gosp. Jegličev se-
 stavek „V pomoč davkoplačevalcem“ dotika se tudi
 šolstva. O tem razpravljalo se bo pri občnem zboru
 „Sloge“ in nasledek tega bo skoro gotovo, da pride
 vsa stvar pred deželni zbor. Takrat naj bi se oziiralo
 tudi na opravičene želje učiteljev naše dežele. Muo-
 gi in skoro vsi trdijo, da plač ni mogoče zvišati, ker
 so slabe letine, vestransko veliki davki. Tega ne
 more nikdo ovreči, a pristaviti pač, da bi se kje dru-
 godi lože varčilo ter da bi se vsaj bolj pravično plače
 uredile. Ako vis. dež. zbor uvidi, da o povišanji plač
 morajo učitelji umolkneti, usliši pač prošnje, da plače
 razmeram primerne uvrsti. Kar je prav enoličnej fur-
 lanski ravnini, to ne ugaja povsodi jako različnemu
 delu slovenske pokrajine. — k.

pravica čez vse; a potem se pokaže, da „kdor za
 smolo prime, osmoli se.“ Z vso pravico smemo vzklit-
 niti se „starim Kranjcem“: „Kaj doživl sem na svetu,
 Bog se vsmi, kaj se godi!“

Kaj je temu uzrok, je skoro vsacemu znano.
 Sobična čestilakomnost, a za njo skrita
 pohlepnost po bogastvu. — To imenišje
 znana okroznica vseh avstrijskih škofov „znamenj-
 časa“. Zalostno!

Kaj tačega ni bilo pri našem Matiji. Njegovo
 premoženje je bilo tako obširno, da si ni želel pove-
 čati ga; tega vsaj ni kazal nobeden njegov korak.
 Časti si tudi ni želel večje kakor jo ima vsak boljši
 vaščan. Bil je zadovoljen se svojim stanjem.

Ce tudi bi bil morda mnogokateri drugi občinar
 rad zasedel županski prestol, vender je bil Matija
 jednoglasno voljen, ker ni hotel proti njemu nikdo se
 postavljati. Matija je užival radi bogastva, — kar ni
 malenkost! — in radi umnosti in občasnaja splóh za-
 upanje vse boseske. Učelosti ni bilo v glavi nobene-
 ga vaščana toliko, da bi se bil smel radi tega pona-
 šati; tudi Matija ne. Ključaste številke na občnem
 zidu nad hišinimi vrati je tako dobro poznal, kakor
 vsak vaščan — star in mlad, — ako le ni bil izven-
 redno debele glave, kar v našej vasi ni bila redka
 prikazen. Tudi imena in priimke svojih sobedov je
 poznal, ako jih je pisala roka, ki je v vasi jedina —
 izimši go-poda — bila pisanja vsjena. Drugačš paše
 dčila Matijo lastnost, katero mora župan imeti. Znal
 se je namreč dobro odrezati, — naj si bo le kolmar
 hoče; tudi berču bi je ne bil prizanesel! To vrtja!
 (Dalje pride.)

Iz Brd, 5. avg. — Ker je prosila zadnja „Soča“
 naj bi se poročati tescnica o dogodbi v St. Ferjanu
 dne 18. junja t. l., hočem par besed o tem poročati.
 Navada je pa nas na dežoli, da ob shodih vsako
 tudi najuboša si prihrani toliko kobrov, da gre
 po popoldni službi božji na kosarce vira. Po stari
 navadi godilo se je to tudi oni dan. V nekaj krčmi
 pili se med drugimi trije mošči in družba ščedenških
 mladenčev v isti sobi. Kdo je dal povod, da so se
 začeli pričakati mošči in ščedenški mladenčji; mi ni
 znano; ali kakor je že navado, beseda da besedo
 in kmalu bi bilo prišlo do tepeža med mošči in
 fanti. Ker so pa mošči vedeli s kom imajo opraviti
 (dva obeh mladenčev nista bila na dobrem glasu),
 in da ni zdravo, bližvi se v taki senci, so se na-
 potili proti domu. Kmalu potem zapustila tudi dva
 mladenca, glavna ono družbo, krčmi in se spustita
 za mošči, ktera dojeta na novi cesti proti g. bar.
 Tacco. Malopridneža pretepeta dva onih mož, jima
 razvečeta ali raztrgata jupe in enemu, kakor se je
 potem žendarmariji spovedal, vzameta 25 gofd.;
 konec bil bi pa morobiti še zalostnejši, ako bi se
 možema ne bilo posrečilo, da sta utekla. Mladenča
 točeta sicer za njima, a nista jih dohitela.

Vračajoča se naletita na križadi na domov
 grodočo pevsko družbo, ktera se je hotela po dovr-
 šenem trudu in opravljeni svoji dolžnosti v cerkvi
 tudi nekoliko poveseliti s pevovodjo in se stariši pri
 kozarci vina v krčmi g. barona. K prvemu paru pri-
 stopi eden onih dveh, zgrabi in strga dekletu zlato
 verižico s pra; drugi onih dveh, ki je stal za prvim,
 je pa precej potem pote odnesel (govori se, da je
 on odnesel zlato vrčico); na to obstopi več navzočih
 prvega in tirja zlato verižico nazaj; a ker je ni več
 imel, pustili so ga, naj gre svojo pot, ker so vedeli,
 da sodniji ne uteče. Nobeden teh pa ni ve-
 del nič o prvem prizoru in tako je bil kon-
 čan tudi drugi prizor.

Čez nekaj časa zbere se več ščedenčev v krčmi
 g. barona, in se proti deseti uri napravijo proti domu
 skozi vas, najbrže nadjuje se, da jih vaščani napadejo
 in da pride do tepeža. Vaščani so jih pa mirno gle-
 dali, kar je bilo zelo pametno in hvalevredno. To je
 pa nasprotnike jezilo, in niso se hoteli tako hitro od-
 praviti domov. Na to pride eden in je hotel iz ra-
 dovednosti pokukati, kaj dela množica in se približa,
 nič slabega slutel, ščedenčev, na kar ga eden prej-
 šnjih dveh treščil s kamnom po glavi tako, da se ka-
 kor mtev zgrudi na tla. En vaščan, to videč, pri-
 skoči in hoče ranjenca vzdigniti, a tudi temu prileti
 kamen v glavo. Na to se ščedenčci počasi odpravijo.
 To je bil konec tretjega prizora.

Drugi dan je žendarmarija ona dva maloprid-
 neža peljala k sv. Antonu na tehniko; eden onih
 dveh, pravijo, ima tudi več hrušk, katere je dobil pri
 prvem prizoru, ker napadena sta se branila, ko jima
 je šlo za kožo. To sta tudi žendarmariji povedala.

Dva hudobneža sta torej toliko hrupa napravila
 in to sta „Corriere“ in teta na Dunaji porabila, da
 sta občinarje kot razbojnika proglasila. Kje so bili
 Italijani? Ktero deklet je kamen za-
 gnalo? Kje so bili vaščani s kamenjem?
 Kje je bila žendarmarija, ki bi bila mir-
 delala? To vesta le ona lista, ki znata slovenski
 narod grdit. V št. od 26. pr. m. hotel je „Cor-
 riere“ pokazati, kako natanko je podučen, in je slo
 navedel, da ima ščedno 3 hiše in 24 prebivalcev in
 sicer 16 mož in 8 ženskih. Kdo ti je pa to obsej?
 ščedno je oddelek števerjanske občine, ki ima čez
 40 števil in 250 prebivalcev. Iz tega lahko vsakdo
 sodi o „Corrierovi“ natančnosti! (Številke v „Cor-
 rieru“ vzete so iz uradnega „Posebnega kra-
 jevnega imenika“, ki ga je izdala c. k. statistična
 osrednja komisija na Dunaji. Ur.)

Iz Brd, 9. avgusta. — Zadnje in predzadnje
 nedeljo smo imeli dve novi maš, zadnje v Dolnji
 (na italijanski mej), predzadnje v Vedrijanu (sredi
 Brd). Primicirala sta čl. gg. Fr. Marinič iz Gorice in
 Ant. Velišič, ki sta slovenske krvi in valde tega tudi
 slovensčina v neki meri zmožna. Nadejamo se, da
 bota sčasoma za slovensko pastirovanje prav spo-
 bodi. Dokončala sta bogoslovje v Celovci; tam bodeča
 tudi službovala. Tako oddajeta duhovnike, kakor bi
 na Goriškem obilnost imeli.

Iz dobrega vira sem slišal, da je neki gospod
 obiskal vsled svoje visoke službe okrajno sodnijo v
 Kormitnu ter da je g. pri-tava Meštrona in tohnača
 njegovéga Moretti-a poskusil, ali in koliko znata slo-
 venski. — Nekaj se snuje.

Sadja imamo letos dovolj; kupcev premalo.
 Treba bo premeniti sadje v denar, ker po denarji vsi
 prašajo; denar se prav lahko odda. Neki bivši orga-
 nist iz naše Biljane doma praša tudi po denarji; —
 koliko? zakaj? kje? kako? To se pové, kadar se
 izvé konec pravde.

Nekteri veleposestniki so ukazali svojim kme-
 tom kropiti trte z apnom, da bi stršili strupeno roso;
 a kmetje so se jezili, ker so morali kropiti brez stroja,
 le s fračo. Mali posestniki zaupajoči v molitev, ka-
 tere opovljuje za sveto lato, ne kropijo ni s fračo
 ni s strojem. V srednjih Brdih se isto čvrsto dčlá. —

Bog jih obvaruj, da donesejo srečno do zoritve in
 zrelosti svoj zlahtni sad!

Dole v Gorici imate tudi neko fračo, da kropi
 z lužo po Slovincih. Zakaj ne kropite s tisto fračo
 ali frečo ono „perinospero“, ki razjeda po Gorici slo-
 venske primke že toliko let?

Iz Brd, 2. avgusta. — Ves pretekli teden na-
 znanjalo je v Vedrijanu pritrkovanje starih zvonov
 (najstari ima menda vltito letnico 1536 in najnovejši
 1773) posebno ščedenčev.

Vaako leto obhaja se v nedeljo po sv. Ani drugi
 cerkveni shod kolikor mogoče slovesno, a letos je
 bila tisti dan slovesnost, kakeršne pri tej cerkvi nik-
 do ne pamti. Č. g. Franc Marinič iz Gorice, katorega
 očeta žebel je tekla v Vedrijanu, opravil je ta dan
 pritrkav daritev sv. maše v cerkvi sv. Vida, in je s
 tem najlepše pričel 350 letnico, ki se bode še v teku
 t. l. pri tej cerkvi obhajala.

Že na predvečer videla se je v Vedrijanu ne-
 navadna svetloba. Stolp bil je ves v lučih, a zid okolo
 cerkve ves v ogoji, kar je podajalo ne le Brdom in
 spodnjemu Krasu, ampak tudi večjemu delu avstrijske
 in italijanske Furlanije krasen prizor. Največ se je
 za to prizadel g. A. Ž. Ob jednom so pa lepo pri-
 trkovali, streljali ter spuščali umetne ogaje proti nebu.
 Res, krasen večer!

A po noči! — pooblašilo se je nebo, dež je
 začel liti in lil je neprenehoma do nedelje jutra. A
 po sedmi uri se je nekoliko razvedrilo. Še precej
 pred določnim časom začeli so duhajati vabljeni gosti:
 duhovni iz okolice (osem, med temi trije župniki;
 jeden č. g. duh. iz Furlanije, dva novomašnika in
 jeden bogoslovec iz Gorice) in sorodniki iz Brd; ob
 jednem se pa pripeljejo iz Gorice stariši in sestra
 č. g. novomašnika in druga vabljena gospoda. Vsi ti
 se niso mogli načuditi, da se je vas tako spremenila.
 Rekel bi črez noč zrasel je na trgu cel gaj, in ulica
 proti cerkvi spremeni se je v drevorod. Ne le na
 vsakem oknu temveč na vsakem drevesu bila je za-
 stava. Krasen slavolok s primernim napisom kinčale
 so narodne, papeževe in cesarske zastave. Ravno
 tako je bil okinčan tudi visoki maj. — Vreme se
 toliko umiri, da se ob določnom času začne spoved
 proti cerkvi, ki se je, že sama na sebi snažna, koli-
 kor mogoče praznično oblekla. Slavnostni govor imal
 je č. g. Mihaljko, poli so pa Biljanski povelj. Edina
 nengodnost bila je, da vreme ni dopustilo sprevoda
 z Najsvetejšim okolo cerkve.

Kedaj in kako se bodo vršile druge slovesnosti
 350 letnice, Vam sprošim, ako Vam d:ago. (Prosi-
 mo. Ur.)

Izza Svete Gore, 7 avg. — (Pitna voda za
 Gorico). Resno se je začela Gorica pečati z napeljavo
 pitne vode v mesto. Iskali so jo nad Solkanom. Mrzlek
 ima pač zadosti vode; tola izvira v sredi Soče, kar
 dela tehnične težave, vzdigniti izvirek iz Soče, Mrzlek
 tudi ni prvotni studenec, ampak le iztok gorakih vo-
 da. Nekateri celo mislijo, da Mrzlek se napaja v Br-
 dih; sicer pak ni eno ni drugo ni spričano. Le to je
 gotovo, da ko bi se Mrzlek z veliko težavo in stroški
 napeljal v Gorico, bi meščani vender ne pili vode
 studenčnice, in bi ne imeli popolne gotovosti, da je
 voda obvarovana nesnage in mrhovine, katera v go-
 rah, oziroma v Brdih zna priti v vodo.

Mestno starešinstvo se je torej obrnilo v čepo-
 vansko dolino. Lasko poletje so inženirji preiskavali
 studence v vasi Čepovan, in so napravili uže dotični
 načrt vodovoda; in mestna komisija je ogledala stu-
 dence. No! vse to pa še nikakor ni zagotovilo mestu
 vode. Nekateri izvedenci namreč dvomijo, da bi čepo-
 vanski studenci v suhih letih zadostovali za Čepo-
 van in Gorico. Drugi so pa tudi težave odkupiti te
 studence. Čepovanci namreč svojo vodo visoko cenijo.
 Vajeni so v potoku čistiti perilo, napajati živino in
 snaziti zeklati. V nesreči ogaja jim je potok nepro-
 čeljive vrednosti pri gašenju. Ko bi vodo prodali, bi
 po vasi ležale več nesnage, katero zdaj odplavlja po-
 tok, ter bi bila vas na slabšem tudi v zdravstvenem
 oziru. Od druge strani mislijo vaščanje tudi na pri-
 hodnost. Dozdeva se jim, da voda bo imela vedno
 večo vrednost. Sednaji trije malai bi se dali pač pri
 pogodbi zagotoviti za vso prihodnost, ali za novo obrt-
 nijo bi bila voda zaprta. Studenci obetaje Čepovanu
 imonitno poletišče z mrslimi kopeli. Tej
 pričakovanej lepej prihodnosti pa bi se Čepovanci
 odpovedali, ako bi prodali svojo vodo.

Goričani niso sicer še imeli konečnih pogovorov
 s Čepovanom, vender so šli še dalje iskat vode za
 mesto. Onstran Čepovana izvira trije studenci, ki se
 izlivajo v Tribušice, pa bi se dali napeljati v Čepo-
 vansko dolino, ker boje izvira 700 metrov nad morskoo
 visočino. Teh studencev ni preiskoval še nobeden in-
 ženir, tudi visočina pri izvirkih se je merila samo
 „na oči“, vender Goričanom ni manjkalo korajše po-
 gledati k tem izvirkom.

Dne 20. julija svečer se pripeljejo v Čepovan
 trije mestni odborniki in kot izvedenca inženir Co-
 melli in pristav T. Fühner. Zjutraj zgodaj nasledaje-
 ga dne umerijo korake čez Lasec, in na Tribuškej
 strani se spusté dol po Golskih čras meline, skalovje

in gručec proti izviku „Gabršček“. Upehani in v potu svojega obraza so vsi udje komisije srečno dospeli do „Gabrščka“. Kakor je goriško gospodo očaral divni razgled raz vrh Lazne, tako jo je zljaj oživljal in krepčal kristalni požirek studenega Gabrščka. Pač so si gospodje želeli tak studenec imeti v me-tu! Pozabljen je bil strmoglav pot in posušen obilni znoj. Nosačem se je nalila, zapčatila in naložila čista studenčnica radi kemične preiskave, potem se je komisija zopet postavila na nogo in hajdi po Golcih navzdol do tribuške poti, kajti v tribuškej grapi ni ceste. Proti sredi Golcev prišli so gg. na velikansko melino, katera je goriškim gospodom obudila živ spomin na nezgodo grofa Palavicinija. V čast naj jim boče rečeno, da so nekateri celo brez pomoči vodnika srčno zmagali i to nevarnost in srečno stopili na složnejšo pot, ki vodi iz Tribuše čez Kobilico v Čepovan. Najbolj utrujeni tu odpočijejo, večina pa pospeši korake še do „Melinarjevega studenca“, in gg. izvedenca se spuatit: še navzgor k izviku tega studenca. Potoma pokuša gospoda še „sladko vodo“ in „podkobilski studenc“, potem pa sopiha in se poti čez Kobilico. Pogled v brezne, na skladove, čeri in propade je klical v spomin Dantijevo peklo. I trudna hoja v žgudem poidanskem solnici čez Kobilico (jim je dal tudi občutiti soparico omenjenega pekla. Promočeni do kože, utrujeni do konca, žejni in lačni do sile se ob 3. popoldne zopet vsi gg. snidejo v Čepovanu k počitku in oddihu.

Gorica si je tedaj ogledala troje vodá, pri Mrzleku, v Čepovanu in v Gorenji Tribuši. Ni pa še rešeno veliko uprašanje, kedaj in katero studenčnico bodo pili Goričani.

S št. Viške gore, 9. avgusta. — Z velikim veseljem pričakovali smo dan obiskovanja milostljivega gospoda knez nadškofa, katerega smo hvala Bogu tudi ućakali. V soboto 7. t. m. prišel je milostlj. gospod knez nadškof iz Šebrelj čez Reko in čez Police ob 5. uri popoldne k nam. Kolikor nara gorske razmere dopuščajo, sprejeli smo visokega gosta pri alavoloku dostojno. Pričujoča je bila tudi šolska mladina se svojo zastavo. Milo bilo je gledati, kako je visoki gospod blagoslavljal z vso ljubeznijo in pobožnostjo nežno mladino, ki je stala pri odhodu iz cerkve do stanovanja š. g. župnik v dveh vrstah. Drugi dan v nedeljo daroval je mil. gospod knez nadškof sv. mašo in izpraševal birmance iz kerščanskega nauka. Za tem govoril je ljudstvu, razložil mu namen škofovskega obiskovanja, razlagal visok poklic človekov in njegove dolžnosti do Boga. S tem govorom vcepil je ljudstvu nevenljiv spomin, ker govor je bil poln ljubeznivih opominov in krepak. Po govoru delil je sakrament sv. birne. Po končanem opravilu bil je obed. Med obedom, kakor tudi med svetim opravilom, pokali so topiči, ki so daleč okrog naznanjali: „Danes je Gospodov dan!“

Danes zjutra ob 6. uri žel je s spremstvom na Pečine. — Pri tej priliki pohvaliti moram naše farane, da so bili zelo darežljivi. Tako je prav! Kjer je darežljivost v take namene, tam je tudi nepopačeno ljudstvo!

Politični razgled.

Sestanek našega cesarja z nemškim, ki se je letos vršil neuvadno sijajno in v prisotnosti obeh ministrov vnanjih zadev, je pri kraji. Nemški cesar odpotoval je 10. ob poldrugi uri p. p. sè svojim unukom, naš pa 11. ob 4 uri zjutra, in kmalu za njim tudi grof Kalnoky, ostal je sam Bismark. Zdaj pa vse radovedno pričakuje, ali pride ruski minister pl. Giers k Bismarku v pohode ali ne. Naši levčarji so po vsej sili radi, da je ost zadnjega cesarskega sestanka obrnena proti Rusiji, moti jih nekoliko samo to, da je brat našega cesarja še zdaj gost na ruskem cesarskem dvoru. Govorilo se je, da pride v Gostin tudi italijanski minister Robilant, a opravili so brez njega, vendar pišejo vsi italijanski listi navdušeno o gostinskem sestanku, češ da se je tu sklepalo o mogočih premenbah, ki bi tudi Italiji prinesle nekaj dobička, to je nekoliko zemlje proti temu, da pusti Avstriji svobodno roko na balkanskem poluotoku.

Predno je naš cesar odpotoval v Gostin, vzprijel je v Ischn ogerskega ministra Tizzo, ki je nekda čez dve uri bil pri cesarji. Dasi nikdo ni poslušal, kaj sta se razgovarjala, vendar je ves svet vedel, da se je razpravljala generalá Janskega stvar in vse je radovedno pričakovalo kako izjavo cesarjevo. In ta je prišla prav hitro. Uradni list ogerski objavlja 11. t. m. cesarjevo ročno pismo Tizzi, v katerem se izraža obžalovanje, da so se zadnje vojaške osobne premenbe napacno tolmacile, kar bi utegnilo neosnovano

vznenmirjati, zavesti javno mnenje in na obžalovanja vreden način motiti dobre razmere mej prebivalstvom in mej vojsko na Ogerskem. To je tembolj obžalovati, ker se osobne premenbe opirajo jedino le na vojaške službene ozire, kakor je tudi obžalovanja vredno, da se zaradi posamičnih dogodkov o vsej vojski slabo sodi. Duh skupne vojske je in mora biti isti, kakor ga ima najvišji gospodar. V tem je najgotovješe poročstvo, da boče tudi v bodoče tega duha vidilo tekmujoče prizadevanje, dolžnosti zvesto izpolnjevati: to je obramba države na zunaj in daleč proč od vsakega političnega strankarstva, tudi obramba zakonov, torej tudi zakonito obstoječe ustave, zmernih institucij, da se ohrani mir in red tudi na znotraj. Le nameravana nevednost, ali pa nečisti nagibi bi torej hoteli vojsko s patrijotizmom, z deželnimi zakoni in z ustavo spraviti v nasprotstvo. Cesar, izrekajoč popolno zaupanje v Tizzo izkušeni patrijotizem in Svoje soglasje z dotičnimi nazori Tizzo, izraža željo, naj Tizzo na to stvar posebno pozornost obrača, naj odredi, da se prebivalstvo dovoljno pouči, protizakonite zavržne agitacije in sumničenja pa z vso ostrostjo zakona zavrnejo.

S tem je menda ta stvar končana, če tudi ni verjetno, da skrajna levica popolnoma opusti hujskanje proti skupni vojski.

Dne 25. sept. se menda zopet snide državni zbor, ki pa ostane samo do konca oktobra skupaj. Potem se umakne delegacijam, ki bodo letos zborovale v Pešti. Astro-ogerska nagodba menda pred novim letom ne pride v drž. zboru na dnevni red.

Srbska skupščina se je razšla. Mnogo važnih zakonov pustila je nerešenih. Vlada je namreč videla, da nema večine skupščinarjev za se. Predno se zopet snide skupščina, poskušala boče vlada pogoditi se z radikalci, delala boče pa tudi na vse kriplice, da pri dopolnilnih volitvah dobi še nekaj svojih ljudi. Ako bi se pa nikako ne posrečilo vladi dobiti udane jej večine, poskusi morda vladati tudi brez skupščine. A kako dolgo boče to trajalo, naposled narodu vendar poide potrpež in necega dne spodi vlado in kralja. Po deželi je ljudstvo jako nezadovoljno, zlasti ker so začeli hajduki požigati in pleniti, kakor so se bili že prej zagrozili. Hišo podpredsednika v skupščini Zaniča so že zažgali, zdaj pa preté ministrom in njih privržencem sè smrtjo.

V Sofiji sešla se je komisija za prena-redbo vzhodno rumelijskega upravnega zakona. Bolgarski minister vnanjih zadev je pozdravil turška poslanca in izrekel nado, da boče komisija skušala stvar uravnati na zadovoljnost sultana, kneza in bolgarskega naroda.

Turčija razorožuje. Redni in rezervisti se odpusté. Batalijoni stalne vojske se zmanjšajo na 500 mož. V Evropi boče imela Turčija samo 60.000 mož stalne vojske. To bi bilo znamenje, da v Carigradu v bližnji prihodnosti na Balkanu ne pričakujejo nikakeršnih homatij.

Ruski listi so proti temu, da bi Giers obiskaval Bismarcka. Nemški kancelar dobil je v novejšem času poleg svoje zaslužene slave tudi neki mističen pomen. Misli se, da se v Evropi ne sme zgoditi nič brez njegove volje. Brez njegovega dovoljenja da ne sme nikdo ustati in nikdo vleči se, on vlada z vsem svetom. Ali vse to je le prazna vera. Nemčija je postala velika samo s pomočjo Rusije. Kaj bi bilo leta 1870., ko bi bila Rusija drugače ravnala, kaj bi bilo danes, ako bi Rusija začela delati na svojo roko. Hitro bi izginilo nemško strašilo. Velesila, kakor je Rusija, ne more se dolgo podrežati kaki drugi vlas: iz prijateljstva. Rusiji se ni treba vezati na nobeno stran; samo tako boče ob svojem času lahko nastopila z odločilno močjo.

Na Irskem močno vre. V mestu Belfast so počenshi od zadnje sobote vsak dan boji mej ljudstvom in mej vojaki in policaji. Od sobote do ponedeljka je bilo 180 ranjenih. Angleška vlada je poslala tjakaj več vojakov, in ako tudi ti ne bi mogli umiriti razdraženih davov, pro-

glasi v mestu obsedno stanje. To sicer utegne zadušiti nemire, ali miru ne boče, predno angleška vlada ne dá irskemu narodu pravic, katere mu gredó po božjih in človeških zakonih in katere jim je odstopivši minister Gladstone že obečal.

Domače in razne vesti.

Drobne novice. Evgen baron Ritter ostane predsednik kupčijski zbornici, ker so ga tovariši prosili. V Kanalu pride kot c. k. sodnijski pristav Hektor Franceschini, kar je toliko laže, ker se v Kanalu uraduje za Slovence v nemškem jeziku. — Frid. Hlavaček, bivši nadgozdinar v Gorici, sedaj v Inomostu, dobil je naslov in značaj dvornega svetovalca. — Gospodje, ki pridejo k duhovnim vajam, naj bi se zgodaj oglasili, ker mogoče, da v semenišči bo prostora in priprav primanjkovalo. Kupčijska zbornica goriška priporočila je vladi žida Emila Gentileja, naj bi mu prezrla spridevalo sposobnosti za čevljarski obrt. Goriški čevljarji se temu ustavljajo. — Mil. gosp. knez nadškof vrne se jutre zvečer od Sv. Lucije z vizitacije. — Občni zbor Cecilijanskega društva bo 27. t. m. to je zadnji dan duhovnih vaj ob 11. uri v semenišči.

Vreme ni letošnje poletje nič kaj stanovitno. Po voliki vročini od 20. julija naprej prišel je bil začetkom avgusta precej oster zrak. 6. avgusta bila je na Lokvah slana, v Čepovanu pa 6 stopinj R. gorkote. Včeraj okolo poludneva imeli smo v Gorici zopet vihar.

Na c. k. učiteljskem izobraževališči v Gorici uvedejo se s prihodnjim šolskim letom nekatere premenbe gledé učnega jezika v tem smislu, da v nemškem jeziku se bota poučovala zgodovina in zemljepis v dotrtem tečaji, pedagogika in metodika v 2., 3. in 4. tečaji ter risanje lepops, glasba in telovadba v vseh tečajih, ki za te predmete ne bodo ločeni, ampak skupni za slovenske in italijanske kandidatinje, a vsi drugi predmeti in naštetih v neimenovalih tečajih se bodo poučevali v maternem, to je v slovenskem in italijanskem jeziku. Naravno je, da vадnica, ki je združena z učiteljskim, ostane nemška, kajti to zahtevajo pedagogična načela najveljavniših pedagogov vseh narodov in vseh časov, ki se ne smejo prezirati.

Slovenca suroveža hoteli bi imeti naši nasprotniki povsod, in kjer ga ne dobijo, tam ga pa naredijo, kakor sv. Matija led. Znana je dobra čud goriških Slovencev, in če se pri vsem tem zgodi med njimi kak nered, jim drugi njih sosede katere koli narodnosti gotovo ne morejo očitati, da bi bili slabši od njih. To se tudi ni godilo do novejših časov, ko politiki v svoji modrosti potrebujejo dokazov, da Slovenci so nemirni in da napadajo mirne ljudi drugih narodnosti iz same narodne napetosti in nemirnosti. V to so hoteli, naj bi služila ajševska afera, zato so v svojih listih zamolčevali delež, ki so ga imeli goriški mladeniči pri vsem dogodku. Če tudi je povod ajševski zadevi znan vsakemu otroku, pisal je vendar neki znani goriški dopisun v „N. fr. Presse“ tako, kakor da bi se bilo goriškim mladeničem na Ajševici zgodilo kaj zaradi njih narodnosti. Enako nesramno je isti dopisun javljal istemu listu, posnemajoč kalne bližnje vire, o zadevi št. Ferjanski. V današnjem dopisu iz Berd popisano je dogodek, kakor se je po spridevanji dopisnika zgodil, in kje je kaj o narodnosti. kje o žandarjih, kje o Italijanih, s katerimi se ponaša dunajski list? Nočemo svojega naroda v zvezde kovati in nočemo zakrivati, kar bi se našlo v njem slabega, kakor nočemo odobravati ali opravičevati rabuk ne pri njem ne pri drugih, ali temu moramo slovesno oporekati, da se vsakojaki žalostni dogodki verižijo z narodnim prašanjem, ki nima pri tem nič opraviti. Sramujejo naj se naši nasprotniki, ki se ne bojijo natolcevanja, da bi pošten narod grdili in s tem ustregli svojim visokim političnim — vrvodržcem.

Italijanski živalj na Primorskem krepil se v zadnjih letih z vsemi mogočimi in jako uspešnimi sredstvi. Pogosto smo omenjali, da to se godi v ta namen, da bi imela Italija o dani priliki večjo pretvezo, seči na Primorskem kolikor mogoče daleč. V tej naši izjavi potrjevale so nas knjige politične vsebine, ki izhajajo v Benedkah in v Milanu; v tem nas potrjuje vešt, katero so letos uže opatovano prinesli italijanski listi in katero je omenil tudi zadnji „Eco“. Kakor znano, napravlja se vojska med Avstrijo in Rusijo, katero imenajeto nekateri listi neizogibno, če tudi bi preteklo še mnogo let, predno bi začela, ako se med tem kaj ne premeni, kar bi uvedlo druge razmere. Za slučaj vojske delajo se že zdaj zveze med državami, in sicer se veže Avstrija z Nemčijo, Rusija pa s Francosko. Naši bi hoteli imeti tudi Italijo na svoji strani, in o tem se vrše zdaj pogovori, kakor pripovedujejo italijanski listi. Italijani so bili vedno srečni; nikoli se niso vojakovali sami, ampak vedno v zvezi z drugimi, in vedno so dobili kak kop

zemlje, naj so zmagali ali naj so bili pobiti. Isto politiko imajo tudi zdaj. Omenjeni listi pripovedujejo, da Italija bi pomagala Avstriji na balkanskem polotoku, ali za to da bi zahtevala kot odškodnino nekaj avstrijske zemlje, in da avstrijska vlada bi bila načelno sprejela ta pogoj za slučaj, da bi na Balkanu res kaj dobila. Taka novica mora sicer užalostiti vsakega rodoljuba, vendar upati je, da Goriško (ali vsaj njegov slovenski del) ne pride pod Italijo, ker je v pretesni zvezi s Tratom, katerega bi Nemci po nobeni ceni ne pustili Italiji. Tužen je pogled v prihodnost, vendar upati je, da Bog Avstrijo ohrani celo, kakršna je, in da pod dvozglavim orlom se bodo narodil veselili svojih pravic.

Neporedni otroci nahajajo se ne samo na deželi, kjer ni sadoetnih šol, temveč tudi v Gorici, kjer je na izbiro vsakovrstnih zavodov. Duhovnik š. g. A. N. nam je opetovano tožil, da, ko hodi na staro pokopališče molit na grob svojih ranjkih tekajo neporedni otroci nekaterih družin po ceati celo do pokopališča za njim, da ga zmirjajo in da lučajo celo kamenje za njim. Menimo, da ni treba dotičnih roditeljev posebe opominjati, naj pazijo na svoje otroke, ampak da jim bo zadostovalo, ko znojo, da neporednost njih otrok že v mestu slovi.

Vodstvo družbe ss. Cirila in Metoda v Ljubljani je imelo dne 5. avgusta 1886 svojo 2. sejo. G. Iv. Hribar prečita oklic do slovenskega občinstva, g. Svetec navod in pouk za ustanavljanje podružnic. G. Vrhovnik je po tajništvu že izročil populareo spis o družbi ss. Cirila in Metoda. Vse to spravi se po primerni poti v več tisoč izvodih mej naše ljudstvo. Odbor sklepa ustanoviti „otroško zabavišče“ na Slov. Štajerskem ter privoli za to potrebno vsoto. Neki odbornik se pooblasti, da prikrbi par nabiralnic za jeden kraj na Štajerskem, ki so je za to oglašil. Odbor sklence podružnicam poslati oklic, naj z veseljem ali predavanji skušajo množiti prihodke, ker brez izdatnih dohodkov bi družba ne dosegla svojega namena. Vsem podružnicam razpošlje se tiskovina, na kateri vodstvu naznanijo svoje oficijalno ime (kakor so si ga v pravih izvolile), stalno načelnitvo, število udov itd. S tem se jim ob jednem olajša uradovanje in se omogoči točna registratura vseh podružnic. Še jedenkrat opozarjamo, naj podružnice dopisujejo pod naslovom: „Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.“

Letno poročilo štirirazredne ljudske šole v Vipavi pripoveduje, da šolsko leto se je pričelo 17. sept. 1885 s slovesno sv. mašo. Istoga dne vzdali so v šolsko poslopje spominski plošči ranjkima slavnima možakoma Juriju Gabrijanu, kot graditelju lepega šolskega poslopja, in Štefanu Kocijančiču, kot Vipavskemu rojaku in dušnemu velikemu slovenskega naroda. Stroške za spominsko ploščo prvemu prevzel je krajni šolski svet v Vipavi; za spominsko ploščo drugemu pa so skrbeli Goriški domoljubje, kateri so vrhu tega še 40 gld. podarili Vipavski šoli. Zaradi differitike moralo se je vesled odredbe dotičnih šolskih oblastnij s podukom večkrat prenehati. Slovesen sklep šolskega leta vršil se je 31. julija. Prihodnje šolsko leto se prične 17. septembra t. l. Učencev bilo je v začetku šolskega leta 291, koncem leta pa 265. 55 učencev iz 4. in 3. razreda učilo se je kmotijstva. Prav dobro se jih je učilo 51, dobro pa 115.

„Slovensko pevsko društvo“ v Ptuj in Spodnjem Štajerskem priredi v nedeljo 15. t. m. veliko slavnost z naslednjim sporedom: Predpoludne ob 11. uri obeni zbor v dvorani Ptujске čitalnice; popoldne ob 4 na vrtu oo. minoritov pevski zbor s sodelovanjem polnoštevilne godbe c. k. pešpolka št. 47 pod vodstvom kapelnikovim; po koncertu prosta zabava v „Narodnem domu“ s petjem posameznih pevskih društev in godbo.

Kolera gre vedno svojo pot. V Trstu obolelo je do 12. avgusta 195 oseb, ozdravilo se jih je 47, umrlo jih je 123, bolnih je 23. Na Goriškem prikazala se je samo v Pierisu, v Komnu in v Malem dolu, in sicer po en slučaj.

Mala vsota denara našla se je pretekli teden v Gorici. Kdor jo je zgubil, naj se oglasi pri opravištvu našega lista; ako navede prava znamenja, pové se mu, kje dobi denar.

„Juri s pušo,“ ki je izšel danes v Gorici, prodaja se po 8 kr. po vseh prejšnjih tobakarnah v Trstu, v Gorici pa v sledeših tobakarnah: na Starem trgu pri g. Preselnu, v Nuuskih ulicah pri g. Ratzmau, na Travniku pri g. Brajdi in v Corso Francesco Giuseppe pri g. Matevžiču.

HAIR-MILKON

(mleko, ki pomlaja las) daje lasem prvotno barvo iz mladih let. — Nikoli ne pobeđi! — Popolno neškodljivo! — Velika steklenica stane 2 gld. — Prodajalci: J. Cristofolletti, dvorni lekar v Gorici. — Praxmarer, Prendini, lekarja v Trstu. — Ed. Mahr v Ljubljani. — Pellé v Celji. — Martinz v Mariboru. — Rodinis v Pulji. — Tromba v Rovignu.

HILARIJANSKA TISKARNA

v Gorici, v nuuskih ulicah h. št. 14,

sprejema v tisek knjige, knjižice, časnike, vizitne liste, vrtne, okrožnice, sonete, petice, cenike, jedilne liste, bolete, vozne in mrtvaške liste, žalna pisma in vsakovrstna dela, ki spadajo v delokrog tiskarske umetnosti po prav nizkih cenah.

Tiskarna ima v zalogi vsakovrstnih tiskanic za cerkvene rabo, kakor: za sprečevala, račune, dnevnike, zapisnike, pregledne, razkaze, posnetke, kanonike, jable, matice (matrize) za krst, birno, zakon, smrt, velikonočne liste, kakor tudi za popis duš (stanov) v latinškem, slovenskem, italijanskem in nemškem jeziku itd. itd.

Tiskarna daje poročstvo za natančno in hitro postrzbo in nizkost cen.

Eau de Hébé

(Hobina voda), orientalsko lepilo (ni barvilo), zboljšano in mnogovrstno skušeno po prof. dr. Holty, dela teko naravno voljno, belo in polno ter odpravlja lišaj, bradavice in zagorelost na obrazi. Prodajalci: J. Cristofolletti, dvorni lekar v Gorici; Praxmarer, Prendini, lekarja v Trstu; Ed. Mahr v Ljubljani; Pellé v Celji; Martinz v Mariboru; Rodinis v Pulji; Tromba v Rovignu.

(Hobina voda), orientalsko lepilo (ni barvilo), zboljšano in mnogovrstno skušeno po prof. dr. Holty, dela teko naravno voljno, belo in polno ter odpravlja lišaj, bradavice in zagorelost na obrazi. Prodajalci: J. Cristofolletti, dvorni lekar v Gorici; Praxmarer, Prendini, lekarja v Trstu; Ed. Mahr v Ljubljani; Pellé v Celji; Martinz v Mariboru; Rodinis v Pulji; Tromba v Rovignu.

XXIV. LETO

Ascoli

XV. LETO

poslovanja.

PICENU

pridobitve po celularnem sistemu.

Tvrška Kamila Alessandrini-ja & sina

SEME SVILODNO

(SVILOPREJKE)

Zoltega in belega kokona domačega po celularnem sistemu

pridobljeno na poseben način gojitve-napravljeno po fiziološki in mikroskopični selekciji pod podvojeno kontrolo imenovanega

Kamila Alessandrini-ja.

UMETNO PREZIMOVANJE.

Kdor hoče nakupiti si svilodnega semena v spomladi l. 1887, naj se obrne na gospoda: **ELJO SCUBLIJA** v Gorici, v Raštelji h. št. 26, ki je direktno pooblaščen, da je prodaje — oziroma da je prepušča do pridelka (proti 5. delu); ali na **ANTONA PAHORJA** v Opatjenselu. Gospoda izdajeta svilodno seme na rejo, da kupita ves pridelek in da izplačeta po 10 kr. na kilo več kakor bo goriška metá (medja ali srednji kup) in sicer bota to izpolnovala v Gorici na določenem mestu.

Na znanje.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da je dne 1. t. m. odprl na Trgu sv. Antona starega tik cerkve skladišče (magazin), v katerem more postreči slavnemu občinstvu s prav dobrim ogljem, lesom in drvni za kurjavo in to po primernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem.
Gorica, 1. avgusta 1886.

V. DOLENC.

Geol. esenca za želodec.

G. PICCOLI, Ljubljani

Ozdravila kakor je razvidno iz zahvalnih pism in zdravilnih pričeval bolezni v želodcu in trebuhu, boleče, krč, želodčne in premenjavne bolezni, zabežanje, hemoroide, zlatenico, migrena itd. in je najboljši pripomoček zoper iste pri otrocih.

Pošilja izdelovatelj po pošti v škatljicah po 12 steklenic za 1 gld. 36 novc. Pri večem številu dobi se primeren odpust.

Gosp. Gabrielu Piccoli-ju, lekarju v Ljubljani

Na zahtevanje potrjujem, da sem Vaš cvet za želodec, kojega deli se mi dobro znani, v velikih slučajih vspešno rabil proti boleznim v želodcu in slati žili. Ljubljana, mesec januar 1884.

Dr. Emil vitez Stöckl,

c. k. vladni svetovalec in državno-sanitarni poročevalec.

Uspešnost tega izvrstnega zdravila spričujejo tudi gg. dr. D. Agostini, dr. Cambon, vitez dr. Goracchi, dr. Pardo — sloveči tržaški zdravniki.

Podpisani potrjuje, da ima želodčna esenca ljubljanskega lekarja Piccoli-ja hitro in prečudne zdravilne moči. Z njo ozdravelo je mnogo ljudi moje in sosedne župnije; komaj proteče dan, da ne bi kdo prišel k meni, ki me prosil za jedno steklenico želodčne esence, kojih imam vedno nekoliko pripravljivih.

A. Wlasnich, župnik-kanonik. Plomin, Primorsko. Po 15 kr. steklenico prodaja v Gorici lokarna Pontoni, v Tolminu Palisca, v Korminu Franzoni, v Gradšči Cosasini, v Gradeži Pasqualis in nahaja se vedno v vseh lekarnah na Tirolekem, v Trstu, Istri in Dalmaciji.

Oznanilo.

Uljudno podpisani gostilničar gostilne

„**ELIA LUNA**“
pod kosarno v Gorici

naznanja svojim cenjenim gostom, da je dozdal k dosedanji štali še novo, ki ima prostora za 20 konj, da bi prišel v okom pomanjkljivosti, o kateri so mnogi tožili. Ker ima marljivega in izvedenega hlapca, more zagotoviti one, ki bi ga obiskali, najboljše postrežbe. Njegova klet je vedno preskrbljena z najboljšimi domačimi vini, a kuhinja je priprosta. Nadeja se obilnega obiskovanja, zahvaljuje se prav presrečno svojim gostom uže naprej.

ANTON CADORINI.

Št. 20610. P.

Oznanilo.

Ravnateljstvo zastavljavnice (Monte di pietà), ustanovljene po grofu Thurnu v Gorici, naznanja, da bode dne 13. sept. t. l. začela javna dražba (kant) nerešenih zastav II. četrt leta 1885, t. j. tistih, ki so bile zastavljene aprila, maja in junija 1885.

Ravnatelj: D. LOVISONI.

Rusko olje zoper protin

edino, mnogo tisočkrat sponeslo korenito sredstvo zoper protin, trganje, bolezn v križi, umrle ude itd. itd. Nikdo ni se še varal v svojih nadah! Naj se ne opusti poskušnja. Vsakdo bo iznajditelju hvaležen! Cena 50 kr., 1 gl., 2 gl. Glavna zaloga v „Engel-Apotheke“ na Dunaji, I. Am Hof 6.; v Gorici pri J. Cristofolletti-ju, lekarji; v Trstu pri A. Praxmarer-ji, lekarji.